

Gyerek neve:
 Születés ideje:
 A kitöltés dátuma:
 A kitöltő anyja / apa / gondozónő / egyéb:

HUNGARIAN COMMUNICATIVE DEVELOPMENT INVENTORY (HCDI) WORDS AND GESTURES

KOMMUNIKATÍV FEJLŐDÉSI ADATTÁR (KOFA) SZAVAK ÉS GESZTUSOK (8–16 HÓNAPOS KORIG)

ELSŐ RÉSZ: KORAI SZAVAK

A. A BESZÉDÉRTÉS ELSŐ JELEI		
Mielőtt a gyerekek elkezdenek beszélni, már észre lehet venni, hogy néhány ismerős szót vagy kifejezést megértenek, például felfigyelnek a saját vagy mások nevére. Tesz ilyet a gyereke?		
	Igen	Nem
1. Felfigyel, ha a nevén szólítják? (például odafordítja a fejét, ahonnan hallotta)	☐	☐
2. Engedelmeskedik a „nem” felszólításnak? (például abbahagyja azt, amit éppen csinál, ha csak egy másodpercre is)	☐	☐
3. Felfigyel, ha azt hallja: „Itt van a mama/papa!”? (például körülnéz, hogy hol vannak)	☐	☐

B. MONDATOK			
Kérjük, jelölje meg azokat a mondatokat az alábbi listában, amiket a gyereke úgy tűnik, hogy megért.			
	megérti		megérti
Éhes vagy?	☐	Ne nyúlj hozzá!	☐
Álmos/fáradt vagy?	☐	Kelj fel!	☐
Vigyázz!	☐	Add ide a mamának!	☐
Csend!	☐	Ölelj meg!	☐
Tapsolj!	☐	Adj egy puszit!	☐
Pelenkázunk.	☐	Hozd ide a ____-t!	☐
Gyere ide!	☐	Ügyes vagy!	☐
Megjött a papa/mama!.	☐	Nyugi!	☐
Kérsz még?	☐	Menjünk. Pá-pá!	☐
Ne csináld!	☐	Nézd! / Odanézz!	☐

C. A KEZDETI BESZÉD			
1. Némelyik gyerek „visszhangozni”, utánozni szokta, amit éppen hallott. Olyan szavakat, amiket épp akkor tanul meg, vagy mondatok darabjait, például az anyja azt mondja: „Papa elment az autóval.”, és a gyerek azt ismétli: „Az autóval”. Milyen gyakran szokott a gyereke szavakat megismételni, utánozni?	Soha ☐	Néha ☐	Gyakran ☐
2. Némelyik gyerek szeret körbejárni, és mindent megnevezni, mintha büszke lenne, hogy tudja a dolgok nevét, és ezt meg akarná mutatni. Milyen gyakran csinál ilyet a gyereke?	Soha ☐	Néha ☐	Gyakran ☐

D. SZÓKINCS								
Alább egy listát talál azokról a szavakról, amiket a kisgyerekek általában az elsők között tanulnak meg. Azoknál a szavaknál, amiket a gyereke megért, de ő maga még nem szokta mondani, az első karikába tegyen jelet (megérti). Azoknál, amiket megért, és ő maga is szokott mondani, a második karikába tegyen jelet (megérti és mondja). Ha a gyereke másképpen ejti ki a szót (pl. <i>autó</i> helyett azt mondja: <i>ótó</i>, <i>kutya</i> helyett azt mondja, hogy <i>tuta</i>, vagy <i>torta</i> helyett, hogy <i>ta</i>), akkor is jelölje meg. A szavak között sok olyan is előfordulhat, amit a gyermek nem ismer. Ez ne zavarja Önt, hiszen más-más környezetben élő gyermek más-más sorrendben sajátítja el őket.								

1. HANGUTÁNZÓ SZAVAK ÉS ÁLLATHANGOK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
beee	O	O	ham-ham	O	O	múúú	O	O
brum-brum	O	O	háp-háp	O	O	nyi-ha-ha	O	O
brümm-brümm	O	O	hoppá	O	O	pápá	O	O
cicc-cicc	O	O	jaj	O	O	rőf-rőf	O	O
cin-cin	O	O	kukurikú	O	O	si-hu-hu	O	O
csip-csip	O	O	miau	O	O	vau-vau	O	O

2. ÁLLATNEVEK (valódi vagy játék)								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
állat	O	O	kakas	O	O	nyuszi	O	O
bagoly	O	O	kutya	O	O	oroszlán	O	O
bárány	O	O	lepke	O	O	őz(ike)	O	O
béka	O	O	liba	O	O	pingvin	O	O
birka	O	O	ló	O	O	pipi	O	O
boci	O	O	maci / mackó	O	O	pulyka	O	O
bogár	O	O	macska	O	O	szamár	O	O
cica	O	O	madár	O	O	szarvas	O	O
csacsi	O	O	majom	O	O	tehén	O	O
egér	O	O	malac	O	O	teknős	O	O
elefánt	O	O	medve	O	O	tigris	O	O
hal	O	O	méh(ecske)	O	O	tyúk	O	O
kacsa	O	O	mókus	O	O	zsiráf	O	O

3. JÁRMŰVEK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
autó	O	O	busz	O	O	teherautó	O	O
babakocsi	O	O	kocsi	O	O	troli	O	O
bicikli	O	O	motor	O	O	villamos	O	O
			repülő	O	O	vonat	O	O

4. JÁTÉKOK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
baba	O	O	játék	O	O	lapát	O	O
buborék	O	O	kocka	O	O	lufi	O	O
ceruza	O	O	könyv	O	O	mese	O	O
golyó	O	O	labda	O	O	toll	O	O
						vödör	O	O

5. ÉTEL ÉS ITAL								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
alma	O	O	hús	O	O	rizs	O	O
banán	O	O	innivaló	O	O	ropi	O	O
borsó	O	O	kakaó	O	O	sajt	O	O
cukor	O	O	kávé	O	O	süti	O	O
csirke	O	O	keksz	O	O	tea	O	O
csoki	O	O	kenyér	O	O	tej	O	O
ennivaló	O	O	kifli	O	O	tészta	O	O
fagyi	O	O	krumpli	O	O	tojás	O	O
gyümölcsle	O	O	narancs	O	O	vaj	O	O
hal	O	O	pizza	O	O	víz	O	O
			répa	O	O	zsemle	O	O

6. RUHA								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
bugyi	O	O	harisnya	O	O	pulóver	O	O
cipő	O	O	kabát	O	O	ruha	O	O
csizma	O	O	nadrág	O	O	sál	O	O
dzseki	O	O	nyaklánc	O	O	sapka	O	O
előke	O	O	papucs	O	O	szandál	O	O
gatyá	O	O	pelenka	O	O	zipzár	O	O
gomb	O	O	pizsama	O	O	zokni	O	O
			póló	O	O	zsebkendő	O	O

7. TESTRÉSZEK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
arc	O	O	kar	O	O	nyelv	O	O
fej	O	O	kéz	O	O	orr	O	O
fenék / popsi*	O	O	köldök	O	O	pisí	O	O
fog	O	O	kuki / fütyi*	O	O	pocak	O	O
fül	O	O	láb	O	O	száj	O	O
haj	O	O	lábujj	O	O	szem	O	O
kaki	O	O	mell	O	O	térd	O	O
			punci / nuni*	O	O	ujj	O	O

* vagy ahogy a családban hívják.

8. HELYISÉGEK ÉS BÚTOROK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
ablak	O	O	garázs	O	O	lépcső	O	O
ágy	O	O	hálószoba	O	O	mosdó	O	O
ajtó	O	O	heverő	O	O	mosogató	O	O
asztal	O	O	hűtő(szekrény)	O	O	nappali	O	O
bili	O	O	járóka	O	O	sütő	O	O
bölcso	O	O	kád	O	O	szék	O	O
fotel	O	O	kanapé	O	O	szekrény	O	O
fürdő(szoba)	O	O	kilincs	O	O	tévé	O	O
			konyha	O	O	vécé	O	O

9. KISEBB TÁRGYAK A HÁZTARTÁSBAN								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
bögre	O	O	lámpa	O	O	szappan	O	O
doboz	O	O	olló	O	O	szemét	O	O
étel	O	O	óra	O	O	szemüveg	O	O
fésű	O	O	orvosság	O	O	takaró	O	O
fogkefe	O	O	papír	O	O	tál	O	O
kalapács	O	O	párna	O	O	tányér	O	O
kanál	O	O	pénz	O	O	tárca	O	O
kefe	O	O	pohár	O	O	telefon	O	O
kép	O	O	porszívó	O	O	törülköző	O	O
kés	O	O	rádió	O	O	üveg	O	O
kulcs	O	O	seprű	O	O	villa	O	O
						virág	O	O

10. HÁZON KÍVÜLI DOLGOK ÉS HELYEK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
állatkert	O	O	hinta	O	O	medence	O	O
bolt	O	O	hó	O	O	munkahely*	O	O
bölcsőde / bölcsi	O	O	hold	O	O	nap	O	O
csillag	O	O	homokozó	O	O	otthon / haza	O	O
csúszda	O	O	iskola	O	O	óvoda / ovi	O	O
ég	O	O	játszótér	O	O	park	O	O
eső	O	O	kert	O	O	part	O	O
fa	O	O	kint	O	O	templom	O	O
felhő	O	O	kő	O	O	udvar	O	O
fű	O	O	lapát	O	O	víz	O	O
ház	O	O	mászóka	O	O			

* vagy ahogy a családban hívják.

11. EMBEREK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
anya / mama*	O	O	férfi	O	O	nagypapa*	O	O
apa / papa*	O	O	fiú	O	O	néni	O	O
baba	O	O	gyerek	O	O	nő	O	O
bácsi	O	O	gyerek saját neve	O	O	gondozó néni	O	O
bébiszitter neve	O	O	lány	O	O	gondozó néni neve	O	O
ember	O	O	nagymama*	O	O	testvér	O	O
						testvér neve	O	O

* vagy ahogy a családban hívják.

12. MINDENNAPOS CSELEKVÉSEK ÉS JÁTÉKOK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
ebéd	O	O	köszönöm / kösz(i)	O	O	pápa	O	O
fürdés	O	O	légy szíves	O	O	reggeli	O	O
helló	O	O	ne!	O	O	szia	O	O
igen	O	O	nem	O	O	szundi*	O	O
kérek / kérem	O	O	pszt!	O	O	vacsora	O	O
						várj!	O	O

* vagy ahogy a családban mondják

13. IGÉK (CSELEKVÉST JELENTŐ SZAVAK)								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
abbahagy	O	O	hoz	O	O	olvas	O	O
ad	O	O	hozzányúl / ér	O	O	puszil	O	O
alszik	O	O	húz	O	O	rajzol	O	O
befejez	O	O	ír	O	O	rúg	O	O
bezár	O	O	iszik	O	O	segít	O	O
csiklandoz / csikiz	O	O	játszik	O	O	sétál	O	O
dob / eldob	O	O	kap	O	O	siet	O	O
elesik	O	O	kinyit	O	O	sír	O	O
eltör	O	O	lát	O	O	szeret	O	O
elvesz	O	O	lök	O	O	táncol	O	O
énekel	O	O	megáll	O	O	tesz	O	O
eszik	O	O	megölel	O	O	tisztít	O	O
etet	O	O	megüt	O	O	tol	O	O
fröcsköl	O	O	megy	O	O	töröl	O	O
fűj	O	O	mond	O	O	ugrik	O	O
fut	O	O	mos	O	O	úszik	O	O
harap	O	O	mutat	O	O	üt	O	O
hintázik	O	O	nevet	O	O	vesz	O	O
			néz	O	O	vezet	O	O

14. SZAVAK AZ IDŐRŐL								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
este	O	O	ma	O	O	most	O	O
holnap	O	O	majd	O	O	nap	O	O
később	O	O	mindjárt	O	O	reggel	O	O
						tegnap	O	O

15. ÁLLAPOTJELZŐ SZAVAK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
álmos	O	O	huncut	O	O	piszkos	O	O
aranyos	O	O	ijedt	O	O	puha	O	O
beteg	O	O	jó	O	O	régi	O	O
csinos	O	O	kedves	O	O	rossz	O	O
éhes	O	O	kék	O	O	sárga	O	O
elfogyott	O	O	kemény	O	O	sötét	O	O
eltört / törött	O	O	kicsi	O	O	száraz	O	O
fáj	O	O	klassz	O	O	szép	O	O
fáradt	O	O	meleg	O	O	szomjas	O	O
fél	O	O	nagy	O	O	tiszta	O	O
finom	O	O	nedves	O	O	üres	O	O
forró	O	O	óvatos/an	O	O	vidám	O	O
fúj!	O	O	öreg	O	O	vizes	O	O
gyors	O	O	piros	O	O	zöld	O	O
hideg	O	O						

16. NÉVMÁSOK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
az	O	O	mi	O	O	őt	O	O
azt	O	O	mienk	O	O	övé	O	O
benne	O	O	neked	O	O	rajta	O	O
én	O	O	nekem	O	O	te	O	O
engem	O	O	neki	O	O	téged	O	O
enyém	O	O	ő	O	O	ti	O	O
ez	O	O	ők	O	O	tied	O	O
ezt	O	O	öket	O	O	tiétek	O	O

17. KÉRDŐSZÓK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
Hogy?	O	O	Honnan?	O	O	Mi?	O	O
Hol?	O	O	Hova?	O	O	Miért?	O	O
			Ki?	O	O	Mikor?	O	O

18. HELYHATÁROZÓSZÓK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
alatt	O	O	fent / fenn	O	O	lent / lenn	O	O
be	O	O	fölött	O	O	mellett	O	O
bele	O	O	itt	O	O	mögött	O	O
bent / benn	O	O	ki	O	O	ott	O	O
el	O	O	kint / kinn	O	O	rá	O	O
fel	O	O	le	O	O	vissza	O	O

19. MENNYISÉGJELŐLŐ SZAVAK								
	Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja		Megérti	Megérti és mondja
kevés	O	O	mind	O	O	sok	O	O
másik	O	O	nincs	O	O	több	O	O
még	O	O	semmi	O	O	ugyanaz	O	O
						van	O	O

MÁSODIK RÉSZ: CSELEKVÉSEK ÉS GESZTUSOK

A: AZ ELSŐ KOMMUNIKÁCIÓS JELEK			
Amikor a kisgyerekek elkezdene kommunikálni, először gyakran mozdulatokkal fejezik ki a kívánságaikat. Az alábbiak közül jelölje meg azokat a viselkedésformákat, amik jellemzőek a gyerekére mostanában.			
	Még nem	néha	gyakran
1. A szemébe néz.	O	O	O
2. Rámosolyog emberekre.	O	O	O
3. Kinyújtott kézzel mutat valamit, amit a kezében tart.	O	O	O
4. Kinyújtja a kezét, és átad egy játékot vagy valamilyen tárgyat, ami nála van.	O	O	O
5. Kinyújtott kézzel, mutatójával rámutat valami érdekes dologra vagy eseményre.	O	O	O
6. Magától pápát int, amikor valaki elmegy.	O	O	O
7. Felemeli a karjait, jelezve, hogy vegyék fel.	O	O	O
8. Nemet int a fejével.	O	O	O
9. Igenlően bólint.	O	O	O
10. Csendre int az ujját az ajkára téve: „pszt!”	O	O	O
11. Kér valamit úgy, hogy kinyújtja a kezét, és kinyitja-becsukja a markát.	O	O	O
12. Pusztit dob messziről.	O	O	O
13. Cuppog a szájával, jelezve, hogy finom, amit eszik.	O	O	O
14. Vállat von, jelezve: „nem tudom” vagy „nem érdekel”.	O	O	O
15. Nyitott tenyerét mutatja, jelezve, hogy elfogyott vagy eltűnt valami.	O	O	O

B. JÁTÉKOK		
Jellemző a gyerekére az alábbiak közül valamelyik?		
	Igen	Nem
1. Bújócskázik / Kukucs-játékot játszik.	O	O
2. Pacsit ad.	O	O
3. Ez elment vadászni-t játszik.	O	O
3. Csip-csip-csókát játszik.	O	O
4. Fogócskázik.	O	O
5. Énekel.	O	O
6. Táncol.	O	O

C. CSELEKVÉSEK TÁRGYAKKAL		
Csinálja-e, vagy megpróbálja-e a gyereke az alábbiakat?		
	Igen	Nem
1. Kanállal vagy villával eszik.	O	O
2. Bögréből iszik.	O	O
3. Megfésülködik.	O	O
4. Fogat mos.	O	O
5. Megtörli a kezét.	O	O
6. Sapkát vesz fel.	O	O
7. Cipőt vagy zoknit vesz fel.	O	O
8. Nyakláncot, karkötőt vagy órát vesz fel.	O	O
9. Kezére hajtja a fejét és behunyja a szemét, mintha aludna.	O	O
10. Megfújja a forró ételt.	O	O
11. Játékosan röptet egy kezében tartott repülőt.	O	O
12. Telefont tart a füléhez.	O	O
13. Megszagol egy virágot.	O	O
14. Játékautót tologat.	O	O
15. Labdát dob.	O	O
16. Labdába rúg (focizik).	O	O
16. Képzeltetbeli folyadékot töltöget egyik edényből a másikba.	O	O
17. Képzeltetbeli folyadékot kever kanállal egy edényben.	O	O

D. ÚGY TESZ, MINTHA SZÜLŐ LENNE		
Itt néhány olyan dolgot lát felsorolva, amit a kisgyerekek játék állatokkal vagy babákkal szoktak csinálni. Kérjük, jelölje meg azokat, amiket már látott, hogy a gyereke csinálja.		
	Igen	Nem
1. Lefekteti.	☐	☐
2. Betakarja.	☐	☐
3. Üvegből eteti.	☐	☐
4. Kanállal eteti.	☐	☐
5. Megfésűli vagy lekeféli.	☐	☐
6. A hátát veregetve megbüfizteti.	☐	☐
7. Kocsiban tolja.	☐	☐
8. Ringatja.	☐	☐
9. Megpuszilja vagy megöleli.	☐	☐
10. Megpróbál cipőt, zoknit vagy sapkát adni rá.	☐	☐
11. Megtörli az arcát vagy kezét.	☐	☐
12. Beszél hozzá.	☐	☐
13. Megpróbálja bepelenkázni.	☐	☐

E. MÁS FELNÖTTES CSELEKVÉSEK UTÁNZÁSA		
Csinálja-e, vagy megpróbálja-e a gyereke az alábbiakat?		
	Igen	Nem
1. Seprűvel vagy partvissal söpör.	☐	☐
2. Kulcsot dug az ajtóba vagy más zárba.	☐	☐
3. Kalapál.	☐	☐
4. Fűrészelni próbál.	☐	☐
5. Írógépen vagy számítógépen gépel.	☐	☐
6. „Olvas” (kinyit egy könyvet, lapozgat).	☐	☐
7. Porszívózik.	☐	☐
8. Virágot locsol.	☐	☐
9. Hangszeren játszik (pl. zongorán, dobon).	☐	☐
10. „Autót vezet” (kormánykereket forgat).	☐	☐
11. Mosogat.	☐	☐
12. Ronggyal vagy porolóval port töröl.	☐	☐
13. Tollal vagy ceruzával „ír”.	☐	☐
14. Lapáttal vagy ásóval ás.	☐	☐
15. Bekapcsolja / kikapcsolja a tévét vagy rádiót.	☐	☐
15. Szemüveget vesz fel.	☐	☐

F. TÁRGYAK HELYETTESÍTÉSE		
Játék közben a gyerekek gyakran helyettesítenek egy tárgyat valami más tárggyal. Például egy gyerek, aki meg akarja etetni a mackóját, játékból almának tekinti az építőkockát. Egy másik a fejére tesz egy tálat, és úgy tesz, mintha az kalap volna.		
Látott már olyat, hogy a gyereke efféle helyettesítéseket csinál?	Igen	Nem
	O	O
Ha igen, kérjük, írjon néhány példát:		

Egyéb megjegyzések, kérdések:

This instrument is a permitted adaptation of the MacArthur-Bates Communicative Development Inventory. All requests or comments should be directed to Leslie Nabors Oláh (leslieno@udel.edu).

A jelen felmérési eszköz a MacArthur-Bates Communicative Development Inventory engedélyezett adaptációja. Magyarországon minden kéréssel vagy megjegyzéssel Kas Bence kutatóhoz (benkas@barczi.hu) fordulhat.